

kl. 7

.....
imię

.....
nazwisko ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa

**VI edycja Wojewódzkiego Konkursu Historycznego
dla szkół podstawowych
„*Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej*”
pod hasłem *Otwarcia na świat*:
TOLERANCJA - DEMOKRACJA – Jestem na TAK!
etap wojewódzki**

Drogi Uczniu,

przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy **10** stron i zawiera **11** zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem lub piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które są czytelne i zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Powodzenia!

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

132 p.

Zadanie 1.

Języki narodów Europy

max. 24 p. (11 + 12 +1)

*Podpisz i zaznacz literą „G” lub „R” państwa, w których językiem ojczystym (również jednym z oficjalnych) jest język z grupy języków **germańskich** (G) lub romańskich („R”).*

W przypadku dwóch państw (Belgii i) językami oficjalnymi (i ojczystymi) są języki zaliczane zarówno do grupy języków germańskich jak i romańskich. Podkreśl państwo, które nie jest członkiem Unii Europejskiej.

Belgia – G, R

Zadanie 2.

2004 – Polska w Unii Europejskiej

max. 12 p. (9 + 3 p.)

*Podpisz państwa, które z dniem 1 maja 2004 r. razem z Polską stały się członkami Unii Europejskiej.
Podkreśl państwa, które graniczą z Polską.*

Zadanie 3. Symbole / budowle / atrakcje turystyczne państw Unii Europejskiej – sąsiadów Polski

max. 8 p. (4 x 2p. lub 0 p.)

Z jakimi państwami Unii Europejskiej kojarzysz budowle – zabytki, miejscowości :

- Muzeum Pergamońskie - Zamek Spiski - Most Karola nad Wełtawą, - Ostra Brama,
- Zamek w Trokach, - Kutna Hora, - Katedra św. Marcina, - Brama Brandenburska

Zabytki	Państwo
- Baszta Giedymina,
Zamek na Hradczanach,
- Katedra w Akwizgranie,
- Zamek Orawski,

Zadanie 4. Parlament Europejski

max. 11 p.

Odpowiedz na pytania.

<i>pytanie</i>	<i>odpowiedź</i>
<i>Ilu europosłów liczy obecnie Parlament Europejski ?</i>
<i>Ilu europosłów będzie wybieranych do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. ?</i>
<i>Ilu posłów i posłanek do Parlamentu Europejskiego będzie wybieranych w Polsce w 2024 r. ?</i>
<i>Kto jest obecnie przewodniczącym/a Parlamentu Europejskiego ?</i>
<i>W których miastach (oficjalna siedziba oraz miejsce większości obrad) prowadzi obrady Parlament Europejski ?</i>
Parlament Europejski pełni funkcje: ustawodawczą, nadzorczą, budżetową. <i>Podaj po jednym przykładzie, na czym polega każda z tych funkcji ?</i>	
ustawodawcza	
nadzorcza	
budżetowa	
<i>Jakie polskie partie (dwie) należą do Europejskiej Partii Ludowej – największej frakcji politycznej w Parlamencie Europejskim ?</i>

Zadanie 5.

Symbole Unii Europejskiej

max. 8 p.

Uzupełnij zdania:

Unia Europejska ma własną flagę oraz hymn, którym jest: - fragment IX Ludwiga van, - do tekstu poematu Fryderyka Schillera „O”.
Na unijnej fladze znajduje się: gwiazdek.
Mottem Unii Europejskiej jest hasło:
Dzień Europy państwa Unii Europejskiej obchodzą – (dzień, miesiąc) .
Symbolem wspólnej waluty Unii Europejskiej - euro jest grecka litera przecięta dwiema równoległymi liniami poziomymi.
Maskotka Unii Europejskiej nosi imię najjaśniejszej gwiazdy na niebie –
Ma postać uśmiechniętej niebieskiej

Zadanie 6.

Początki integracji europejskiej – EWWiS, EWG

max. 9 p

Uzupełnij zdania – rozwiń skróty i dopisz nazwiska polityków:

Inicjatorami utworzenia EWWiS -
 i która powstała w 1952 r. (na mocy podpisanego rok wcześniej traktatu paryskiego)
 byli Francuzi: Robert i Jean
 1 stycznia 1958 r. została powołana (na mocy podpisanych rok wcześniej traktatów rzymskich)
 EWG - –
 „wspólny rynek” łączący sześć państw: Republikę Federalną Niemiec, ,
 , , ,

7. EWG / Unia Europejska w latach 1973-1995

max. 6 p.

Uzupełnij tabelę, dopisując państwa, które w latach 1973 - 1995 wstąpiły do EWG/UE.

1973	Wielka Brytania
1981		
1986	Portugalia	
1995	Finlandia

*UE

Zadanie 8.

Powstanie Unii Europejskiej

max. 6 p.

Uzupełnij zdania.

Unia Europejska – powstała 1 listopada roku, na mocy traktatu z Maastricht, zwanego też
 Traktatem o Unii Europejskiej, podpisanego rok wcześniej przez (*ile ?*) państw.
 W latach 1995, 2004, 2007 i 2013 do Unii Europejskiej przystąpiły kolejne państwa.
 Wymień państwa, które przystąpiły do Unii jako ostatnie.

2007
2013	

Wymień państwo, które w 2020 r. opuściło Unię Europejską:

Zadanie 9.**Polska w Unii Europejskiej****max. 5 p.**

Uzupełnij zdania:

Gdy Polska przystąpiła do Unii Europejskiej w roku,

prezydentem był Aleksander , a premierem Leszek.....
(nazwisko) (nazwisko)Za przystąpieniem do UE opowiedziało się % obywateli polskich biorących udział w referendum.
(dopuszczalny błąd w odpowiedzi to 3 punkty procentowe)Spośród Polaków najwyższą funkcję w strukturach Unii Europejskiej
jako przewodniczący Rady Europejskiej (2014-2019) pełnił
(imię i nazwisko).**Zadanie 10.****Rzeczypospolita Obojga Narodów w XVI****max. 12 p. (10 + 2)**

Uzupełnij tabelę

W chwili zawarcia unii lubelskiej (1569) na terenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów
większość ludności pochodzenia... wyznawała (podaj jedno wyznanie)... Świątynie nosiły nazwę...
Zaznacz literą „X” dwa wyznania niechrześcijańskie

pochodzenia...	wyznanie	nazwa świątyni	X
... polskiego	katolicyzm	kościół	...
... ruskiego
... niemieckiego
... żydowskiego
... tatarskiego

Odpowiedz na pytania:

Jak określano wspólnotę chrześcijańską skupiającą ludność ruską,
która uznała unię brzeską (1596 r.) i tym samym zwierzchnictwo papieża ?Na jakie wyznanie protestanckie przechodziła najczęściej polska szlachta,
w tym zwłaszcza magnateria w XVI w. ?

Zadanie 11. Od Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej do Unii Europejskiej

max. 30 p.

Odpowiedz na pytania i uzupełnij krzyżówkę.

										1 9 5 8										2 0 0 4										32 E S T O N I A									
																														33 U									
																														34 R									
																														35 O									
																				36 P																			
																														37 E									
										5 P E R R A U L T										29 U										38 J									
6 E																				30 N										39 S									
7 J																														40 K									
8 S																				31 B R A T Y S Ł A W A																			
9 K										10 W O L T E R										19 G R I M M																			
11 A										S										20 N O R M A N D I A																			
										12 P										21 S																			
										13 D O Ź Ó W										22 P																			
										14 L										23 O																			
										15 N										D																			
16 B E E T H O V E N										24 B L A N C																													
										17 T										25 R																			
18 A										26 S Y C Y L I A																													
										27 Z																													
										28 A																													

1. **Małe, niebieskie stworzenia** wykreowane przez belgijskiego rysownika; bohaterowie komiksów i filmów animowanych.
2. **Stolica Belgii**; główna siedziba Komisji Europejskiej – organu wykonawczego Unii Europejskiej pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen oraz Rady Europejskiej UE i Rady Unii Europejskiej.
3. **Morze** połączone Cieśniną Gibraltarską z Oceanem Atlantyckim, na wschodzie przez cieśninę Dardanele i Bosfor z Morzem Czarnym, a przez Kanał Sueski z Morzem Czerwonym i dalej z Oceanem Indyjskim.
4. **Grupa językowa**, do której należą m.in. języki: francuski i włoski.
 5. Francuski **pisarz** (1628-1703), znany głównie jako **autor baśni**: *Czerwony Kapturek*, *Śpiąca królewna*, *Kopciuszek*, *Kot w butach*. **Charles**...
6. **Rzeka**, nad którą leży Rzym, uchodząca do Morza Tyrreńskiego (rozpościerającego się pomiędzy wyspami Korsyka, Sardynią i Sycylią a Półwyspem Apenińskim; będącego częścią Morza Śródziemnego).
7. **Motto** Unii Europejskiej (*In varietate concordia, United in diversity*) w języku polskim.
8. Rozbudowany przez króla Ludwika XIV, będący od 1682 r. oficjalną rezydencją królów Francji; symbol francuskiej monarchii absolutnej; wzór rezydencji królewskiej (zespołu pałacowo-ogrodowego) kopiowanej w całej Europie.
9. **Rzeka**, nad którą leży Paryż; wpływa do kanału La Manche oddzielającego Francję od Wielkiej Brytanii.
 10. **Francuski filozof**, pisarz, historyk i publicysta (ur. 1694 – zm. 1778); jeden z głównych przedstawicieli oświecenia w Europie; rzecznik rozumu, tolerancji i wolności – autor m.in.: *Traktatu o tolerancji* (1767). **François-Marie Arouet** ...
11. **Półwysep** otoczony przez Morze Śródziemne (od zachodu – przez M. Liguryjskie i Tyrreńskie, od południa – przez M. Jońskie, od wschodu – przez M. Adriatyckie); Cieśnina Mesyńska oddziela Półwysep od Sycylii.
12. **Miasto** w Toskanii (Włochy) założone przez Ligurów lub Etrusków; w II w. p.n.e. podbite przez Rzymian; miejsce soboru (1409), którego celem było zakończenie wielkiej schizmy (trwającej od 1378 r.) i przywrócenie jedności zachodniego chrześcijaństwa; symbolem miasta jest Krzywa Wieża (dzwonnica w stylu romańskim).
 13. Słynny **Pałac** – siedziba władz Republiki Weneckiej – wzniesiony w stylu gotyckim (w XIV w.), rozbudowany w okresie renesansu (XV-XVI w.); obecnie muzeum, m.in. ze słynnymi dziełami renesansowych malarzy: Paolo Veronesa, Tycjana i Tintoretto.
14. Nazwa **regionu** (istniejącej od 1960 r. **unii gospodarczej**) składającego się z trzech sąsiadujących ze sobą monarchii: Belgii, Holandii i Luksemburga.
15. **Język** ojczysty i urzędowy w Belgii i Holandii należący do grupy języków germańskich; jeden z oficjalnych języków Unii Europejskiej.
 16. Jeden z największych twórców muzycznych wszech czasów; kompozytor i pianista (ur. 1770 – zm. 1827); ostatni z tzw. klasyków wiedeńskich, a zarazem prekursor romantyzmu w muzyce. Fragment jego IX symfonii zatytułowany „Oda do radości” stał się hymnem Unii Europejskiej. **Ludwig van**...
17. **Monumentalny model kryształ /cząstka żelaza** (powiększony 165 miliardów razy); konstrukcja wysoka na 102 metry, składa się z dziewięciu stalowych kul (każda o średnicy 18 metrów) i łączących je korytarzy; z okien najwyższej kuli – z wysokości 92 metrów – widać panoramę Brukseli.
18. Zbudowana specjalnie na paryską wystawę światową w 1889 r.; uznawana za symbol Paryża; w momencie powstania najwyższa na świecie (ponad 300 m.). **Wieża**...
 19. XVIII-wieczni pisarze i uczeni niemieccy; autorzy baśni, które przeszły do kanonu światowej literatury, m.in.: *Śpiąca królewna*, *Kopciuszek*, *Jaś i Małgosia*, *Czerwony Kapturek*; bracia Wilhelm i Jacob...
 20. **Kraina** historyczna i geograficzna w płn.-zach. Francji, nad kanałem La Manche; powstanie i nazwę zawdzięcza wikingom, którzy w 911 r. podbili region tworząc tam księstwo; w 1066 r. książę N... , Wilhelm Zdobywca, zorganizował wyprawę i podbił Anglię; 6 czerwca 1944 r. alianci wylądowali na plażach N... otwierając drugi fronty.

21. **Deklaracja... (plan)** ogłoszona 9 maja 1950 r. – dzień ten uznawany jest za symboliczną datę narodzin Unii Europejskiej. Plan zakładał wspólną kontrolę nad wydobywaniem węgla i produkcją stali – najważniejszych materiałów dla przemysłu zbrojeniowego. W 1951 r. sześć państw podpisało traktat ustanawiający EWWiS.
22. **Drewniany pajacyk**, którego cechą charakterystyczną jest nos, wydłużający się, kiedy P... kłamie; postać stworzona w latach 1881-1883 przez Carla Collodiego włoskiego pisarza i dziennikarza, autora powieści i komedii.
23. **Amfiteatr w Rzymie** – ogromna eliptyczna budowla (dł. osi 188 i 156 m, obwód 524 m, wys. 48,5 m), z widownią (ok. 50 tys. miejsc) wzniesiona w latach 70-80 n.e. przez Wespazjana i Tytusa – cesarzy z dynastii Flawiuszów; odbywały się w nim m.in. walki gladiatorów, naumachie i polowania na dzikie zwierzęta.
24. **Najwyższy szczyt** (4 805 metrów n.p.m.) na terenie Europy; znajdujący się w Alpach Zachodnich – na granicy Francji z Włochami. **Mont...**
25. Jedna z najdłuższych **rzek** w Europie (1 233 km.); wypływa z Alp Szwajcarskich, płynie przez Jezioro Bodeńskie i dalej na północ, tworząc granicę między Francją a Niemcami; wpływa do Morza Północnego na zachód od Rotterdamu w Holandii. W starożytności stanowiła (podobnie jak Dunaj) granicę Cesarstwa Rzymskiego.
26. Największa **wyspa** na M. Śródziemnym (ponad 25 tys. km²), położona na południe od Płw. Apenińskiego, od którego oddziela ją wąska (3,3 km) Cieśnina Mesyńska.
27. **Maskotka** Unii Europejskiej nosząca imię najjaśniejszej gwiazdy na niebie; ma postać zabawnej, uśmiechniętej, niebieskiej stonogi ubranej w granatową koszulkę z gwiazdkami, jak na fladze Unii Europejskiej – rozłożone dłonie w białych rękawiczkach wyrażają otwartość i życzliwość.
28. **Stolica** Holandii – Królestwa Niderlandów; miasto znane z Muzeum Van Gogha, Rijksmuseum i Domu Anne Frank.
29. Najdłuższa **rzeka** na terenie Unii Europejskiej – blisko 2 900 km (druga co do długości po Wołdze w Europie); przepływa przez 10 krajów, m.in. przez Słowację i Węgry.
30. Największe **miasto** Litwy z Zamkiem Giedymina i Ostrą Bramą (**stolica** niepodległej od 1990 r. Republiki Litewskiej); historyczna stolica W. Ks. Litewskiego; do 1795 r. w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; od 1920 r. ponownie należało do Polski (oficjalnie od 1922 do 1939/1945).
31. **Stolica** oraz największe miasto Słowacji; położona po obu stronach Dunaju graniczy bezpośrednio z Węgrami (na południu) i Austrią (na zachodzie).
32. **Państwo** nad Zatoką Fińską i Zatoką Ryską (Morze Bałtyckie), niepodległe w latach 1918-1940; odzyskało niepodległość w 1991 r., graniczy z: Łotwą (od południa), Rosją (od wschodu), Finlandią (przez Zatokę Fińską).
33. Węgierskie **danie** narodowe – **pörkölt**, którego główne składniki to: mięso, papryka, cebula i pomidory.
34. **Stolica** niepodległej od 1991 r. Republiki Łotewskiej; miasto położone nad Dźwiną w pobliżu jej ujścia do Bałtyku w Zatoce Ryskiej; w latach 1561/69-1621/29 znajdowało się w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; kolejno w granicach Szwecji i Rosji; 1918-1940 stolica niepodległej Łotwy; 1940-1991 w granicach ZSRR.
35. Państwo graniczące z Estonią (od północy), z Rosją i Białorusią (od wschodu) i z Litwą (od południa).
36. **Miasto** położone po obu stronach Dunaju, **stolica** państwa, które w 2004 r. przystąpiło do Unii Europejskiej.
37. **Rzeka** ze słynnym Mostem Karola w Pradze; najdłuższa rzeka (435 km) w granicach Czech, największy dopływ Łaby.
38. Najsłynniejszy słowacki **zbojnik** (na przełomie XVII i XVIII wieku grasował na terenie Karpat Zachodnich); kreowany na słowackiego bohatera narodowego. **Juraj...**
39. **Państwo** graniczące z Polską (na północy), Ukrainą (na wschodzie), Węgrami (na południu), Austrią i Czechami (na zachodzie); znajduje się tam Gerlach – najwyższy szczyt Tatr i całych Karpat.
40. **Stolica** niepodległej od 1960 r. Republiki Cypryjskiej; największe miasto na Cyprze – od 1974 r. podzielone murem na część zamieszkałą przez Greków oraz Turków cypryjskich.

